

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสอดคล้องระหว่างการเรียนการสอนงานเลือกในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 กับความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนในจังหวัดชลบุรี โดยตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า การเรียนการสอนงานเลือกในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 มีความสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนในจังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากร ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

1.1 ครูผู้สอนงานเลือกในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรีที่เปิดสอนงานเลือกเหมือนกันชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 80 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 80 คน รวมจำนวน 160 คน

1.2 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 160 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 160 คน รวมจำนวน 320 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ชุดคือ

2.1 แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนงานเลือกในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพเกี่ยวกับการเรียนการสอนงานเลือกในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) แบบประเมินค่า (rating scale) และแบบปลายเปิด (open ended)

2.2 แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับความต้องการและความคิดเห็นในการเรียนงานเลือกในกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพของบุตรหลาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (check list) แบบประเมินค่า (rating scale) และแบบปลายเปิด (open ended)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอให้ภคิตติวิทยา สัยออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี และนำหนังสือขอความร่วมมือจากจังหวัดพร้อมแบบสอบถามไปดำเนินการด้วยตนเองทุกอำเภอในจังหวัดชลบุรี และรับข้อมูลคืนทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ของทั้ง 2 ฉบับ ซึ่งเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ของแต่ละรายการ และหาค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

4.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 (ข้อ 2-5) ของทั้ง 2 ฉบับ มาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วทดสอบสมมติฐานของการวิจัยโดยการทดสอบค่าที (t-test) ด้วยโปรแกรม SPSS = X 2.1 และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตารางประกอบความเรียง

4.3 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 (ข้อ 6) ทั้ง 2 ฉบับซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับงานเลือกที่ควรให้เด็กได้เรียนเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่หลักสูตรกำหนดมาวิเคราะห์โดยเรียงลำดับข้อมูลที่มีผู้เสนอมากที่สุดไปหาข้อมูลที่มีผู้เสนอน้อยที่สุดตามลำดับ และนำเสนอข้อมูลในรูปของความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับสถานการณ์ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกสรุปได้ดังนี้

1.1 ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 68.6 อายุระหว่าง 31-35 ปี ร้อยละ 52.3 มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 86.2 มีประสบการณ์ในการสอนงานเลือก 1-5 ปี ร้อยละ 58.8 สำเร็จวิชา (วิชาเอก) ที่ได้ศึกษามา คือ สังคมศึกษา ร้อยละ 22.9 และภาษาไทย ร้อยละ 16.3 เหตุผลที่ใช้พิจารณาในการเปิดสอนงานเลือกคือ สอนตามหลักสูตร ร้อยละ 79.1 และเพื่อความเหมาะสมสัมพันธ์กับสภาพท้องถิ่น ร้อยละ 53.0

1.2 ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 56.7 อายุระหว่าง 31-40 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 61.9 เวลาที่อยู่อาศัยหรือทำงานอยู่ในจังหวัดชลบุรีประมาณ 10-20 ปี ร้อยละ 25.1 และ 31-40 ปี ร้อยละ 24.4 บ้านที่อยู่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 91.9 ส่วนใหญ่มีอาชีพทำไร่ ร้อยละ 28.7 ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการให้บุตรหลานได้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ร้อยละ 89.6 และต้องการให้บุตรหลานประกอบอาชีพรับราชการถึงร้อยละ 59.0 ผู้ปกครองที่ไม่ต้องการให้บุตรหลานศึกษาต่อในส่วนนี้ส่วนใหญ่ต้องการให้บุตรหลานประกอบอาชีพทำไร่

2. ความเห็นของครูในการเลือกสอนแขนงงานเลือกไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนทุกแขนงงานที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ยกเว้นแขนงงานเกษตรที่ครูและผู้ปกครองมีความเห็นตรงกัน

3. งานเลือกที่โรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างเปิดสอนเหมือนกัน 5 งาน คือ การประกอบอาหารสำหรับครอบครัว การประกอบอาหารจานเดียว การทำสวนผัก การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และการประดิษฐ์เค้กวาล์วสุดเหลือใช้ในท้องถิ่นเป็นของเล่น ของใช้ และประดับตกแต่งนั้นปรากฏว่าความเห็นของครูในการให้ความสำคัญในการสอนในงานต่าง ๆ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองทุกงานที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

4. ความเห็นของครูในการสอนโดยเน้นให้เด็กนำความรู้ไปใช้ที่บ้านไม่สอดคล้องกับความเห็นของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ที่บ้านของเด็กทุกงานที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

5. ความเห็นของครูในการสอนโดยเน้นให้เด็กนำความรู้ไปถ่ายทอดที่บ้านไม่สอดคล้องกับความเห็นของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการนำความรู้ไปถ่ายทอดที่บ้านของเด็กทุกงานที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

6. ความเห็นของครูในการเลือกสอนงานเลือกอื่น ๆ (74 งาน) กับความต้องการของผู้ปกครองในแต่ละแขนงงาน มีรายละเอียดดังนี้



แผนงานบ้าน

ความต้องการในการดำเนินงานเลือกของครูไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองทุกงาน ยกเว้นการถนอมอาหารและการชกิร์ตเสื้อผ้าที่ครูและผู้ปกครองมีความต้องการตรงกันในระดับปานกลาง ส่วนงานอื่น ๆ นั้นเมื่อพิจารณาจากค่า \bar{X} แล้วปรากฏว่าส่วนใหญ่ครูมีความต้องการสอนมากกว่าที่ผู้ปกครองต้องการ ยกเว้นการตัดเย็บเบาะเบาะที่ผู้ปกครองมีความต้องการมากกว่าครู

แผนงานเกษตร

ความต้องการในการดำเนินงานเลือกของครูไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ยกเว้น การทำสวนผลไม้ การเลี้ยงสัตว์ปีกที่ครูและผู้ปกครองต้องการตรงกันในระดับปานกลาง และเรื่องการทำประมง การทำนา ต้องการในระดับน้อย ส่วนงานอื่น ๆ นั้นเมื่อพิจารณาจากค่า \bar{X} แล้วปรากฏว่า ส่วนใหญ่ครูมีความต้องการสอนมากกว่าที่ผู้ปกครองต้องการ ยกเว้น เรื่องการทำไร่ไถนาสวนผสม และการเกษตรอื่น ๆ เช่น การเพาะเห็ดชนิดต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองมีความต้องการมากกว่าครู

แผนงานช่างประดิษฐ์

ความต้องการในการดำเนินงานเลือกของครูไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองทุกงาน เมื่อพิจารณาจากค่า \bar{X} แล้วปรากฏว่า ผู้ปกครองมีความต้องการให้บุตรหลานได้เรียนแผนงานนี้ทุกงานมากกว่าความต้องการในการสอนของครู

แผนงานช่าง

ความต้องการในการดำเนินงานเลือกของครูไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองทุกงาน ยกเว้นงานตัดทอ งานพิมพ์ และงานทาสี ที่ครูและผู้ปกครองต้องการตรงกันในระดับน้อย และงานหนึ่งในระดับน้อยที่สุด ส่วนงานอื่น ๆ นั้น เมื่อพิจารณาจากค่า \bar{X} แล้วปรากฏว่า ในงานสาน งานเครื่องปั้นดินเผา งานแกะสลัก (ผัก ผลไม้) งานเครื่องเขิน งานปูน และงานตัดผม ผู้ปกครองมีความต้องการมากกว่าครู

แขนงงานอาชีพอื่น ๆ

ความต้องการในการล่องงานเลือกของครูไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองทุกงาน ยกเว้น เรื่องการสัดส่วน การทำไม้กวาด การทำแล้บดยุงที่ครูและผู้ปกครองมีความต้องการในระดับน้อย และเรื่องการล้างรถ การทำไม้ถือ การผลิตตามเครื่องมือต้องการในระดับน้อยที่สุด ส่วนงานอื่น ๆ นั้นเมื่อพิจารณาจากค่า \bar{X} แล้วปรากฏว่าส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีความต้องการมากกว่าครู

7. นอกจากเนื้อหาของงานอาชีพแขนงต่าง ๆ ทั้ง 5 แขนงงานที่ระบุไว้ในตารางที่ 17 และ 20 แล้ว ครูผู้สอนและผู้ปกครองยังมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องงานอื่น ๆ ที่คิดว่าเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและจะเป็นประโยชน์แก่เด็ก ได้ดังนี้

แขนงงานบ้าน คือ การประกอบอาหารต่างประเทศ

แขนงงานเกษตร คือ การปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์เพื่อการค้า

แขนงงานช่างประดิษฐ์ คือ การประดิษฐ์ของใช้และประดับตกแต่งเพื่อการค้า

แขนงงานช่าง คือ งานเชื่อมโลหะ การทำครกหิน

แขนงงานอาชีพอื่น ๆ คือ การเป็นพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม

8. ครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียนได้เสนอสิ่งที่เป็นปัญหาในการเรียนการล่องงานเลือกในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ พอสรุปได้ดังนี้

8.1 ครูผู้สอนขาดความรู้ ความถนัดในงานอาชีพที่ล่อง

8.2 ขาดความพร้อมทางด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน

เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด

8.3 เด็กไม่มีส่วนร่วมในการเลือกเรียนงานที่สนใจและมีความถนัด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสอดคล้องระหว่างการเรียนการล่องงานเลือกในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 กับความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนในจังหวัดชลบุรี มีประเด็นสำคัญที่น่าจะนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. ด้านสถานการณ์ของครูผู้สอนงานเลือกในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6

ครูผู้สอนงานเลือกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงถึงร้อยละ 68.6 และมีอายุอยู่ในช่วง 31-35 ปี และ 36-40 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่ สุโท เจริญสุข (2515: 438-439) กล่าวว่า

เป็นวัยที่สังคมยอมรับว่ามีความสามารถรับผิดชอบงานทุกด้านสูง เป็นผู้นำในสังคมและชุมชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งหวังว่าในด้านการเรียนการสอนก็ย่อมจะรับผิดชอบได้ดีเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ครูส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีถึงร้อยละ 86.2 นับเป็นสิ่งที่ดีสำหรับเด็กที่ได้ครูสอนที่มีความรู้ความสามารถสูง แต่เมื่อพิจารณาประสพการณ์ในการสอนงานเลือกแล้วส่วนใหญ่ร้อยละ 58.8 มีประสพการณ์การสอนเพียง -1-5 ปีเท่านั้น ซึ่งนับว่าเป็นช่วงเวลาที่ยังไม่มีประสพการณ์มากนัก จากผลการวิจัยครั้งนี้ยังพบอีกว่าวิชาเอกที่ครูส่วนใหญ่ได้ศึกษามา คือ สังคมศึกษา และภาษาไทย ซึ่งเป็นสาขาที่ไม่ตรงกับการสอนงานเลือกเลย ซึ่งตรงกับการวิจัยของ อรุณ เจริญธรรม (2528: 156) ที่พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดไม่ได้จบมาทางสายอาชีพ โดยเฉพาะ ถ้าครูเหล่านี้ไม่มีความรู้ความชำนาญพิเศษ และคร่ำคร่าในงานที่สอนแล้ว ผลเสียก็เกิดขึ้นคือ ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายทั้งครูและนักเรียน การสอนไม่บรรลุผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ผลการเรียนของนักเรียนก็ไม่น่าพอใจ และจากผลการวิจัยของ วิรัช ชัยสูงเนิน (2528: 115) พบว่า ครูประถมศึกษาที่มีสมรรถภาพด้านวิชาการในงานประดิษฐ์และงานช่างต่ำที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาวิชางานประดิษฐ์และงานช่างนั้น ส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่ต้องอาศัยความรู้และความชำนาญเฉพาะ แต่ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนวิชาช่างประดิษฐ์ และงานช่างมาโดยตรง ซึ่งก็เป็นผลเกี่ยวเนื่องมาจากหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ได้ประกาศใช้มาเพียง 11 ปี ครูผู้สอนงานเลือกชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ก็ต้องไขว่คว้าหาสิ่งที่มีอยู่แล้วในโรงเรียนเป็นผู้สอน ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะมีวุฒิทางการศึกษาไม่ค่อยมีสายอาชีพ ก็ยอมทำให้ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญทางด้านงานอาชีพต่าง ๆ เป็นธรรมดา สำหรับวิธีแก้ไขปัญหานี้ก็คือ มีการจัดอบรมการสอนงานเลือกในงานอาชีพต่าง ๆ กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพเพิ่มเติมแก่ครูเพราะการที่จะจัดหาครูหรือการสอนบรรจุข้าราชการครูที่สำเร็จการศึกษามาทางด้านงานอาชีพโดยตรงนั้นในการปฏิบัติเป็นไปได้ยาก

สำหรับเหตุผลที่ครูใช้ในการพิจารณาเปิดสอนงานเลือกต่าง ๆ ของโรงเรียนนั้น ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 79.1 สอนตามหลักสูตร รองลงมาคือร้อยละ 53.0 สอนเพื่อความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ซึ่งนับว่าเป็นการปฏิบัติได้ถูกต้อง เพราะตรงกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรประถมศึกษาที่ต้องการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องและเหมาะสมกับท้องถิ่น นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ยังแนะนำได้ว่า ในการเลือกงานนั้นให้โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาตัดสินเลือกสอนงานเลือกโดยให้คำนึงถึงความสนใจ ความถนัดของนักเรียน ความพร้อมของครูผู้สอน ของโรงเรียน ของผู้ปกครอง ความเหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ทรัพยากร แหล่งวิทยาการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ

ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างงานเลือกกับงานพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2525ข: 183)

2. ความสอดคล้องระหว่างการเรียนรู้การสอนงานเลือกในกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 กับความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนในจังหวัดชลบุรี

ในงานเลือก 5 แขนงงาน คือ งานบ้าน งานเกษตร งานช่างประดิษฐ์ งานช่าง และงานอาชีพอื่น ๆ ความเห็นของครูในการเลือกสอนไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองทุกแขนงงาน ยกเว้นเฉพาะแขนงงานเกษตรที่ครูและผู้ปกครองมีความเห็นสอดคล้องกันในระดับน้อยที่สุด คือ ครูเลือกสอนแขนงงานเกษตรอยู่ในระดับน้อยที่สุด ผู้ปกครองก็ต้องการให้บุตรหลานได้เรียนในระดับน้อยที่สุดเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูประสบปัญหาในการสอนแขนงงานเกษตร เนื่องจากขาดแคลนน้ำและเด็กส่วนใหญ่ก็มีทักษะในงานเกษตรจากที่บ้านมาแล้ว ผู้ปกครองก็เช่นเดียวกันไม่ต้องการให้บุตรหลานเรียนงานเกษตรเพราะในชีวิตประจำวันของเด็กก็ได้เรียนรู้ตลอดจนมีความชำนาญจากการปฏิบัติจริงที่บ้านมาแล้วเป็นส่วนใหญ่ จากข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ปกครองพบว่า ต้องการให้บุตรหลานศึกษาต่อและมีอาชีพรับราชการถึงร้อยละ 64.7 แต่ต้องการให้มีอาชีพทำสวนเพียงร้อยละ 1.5 เท่านั้น แม้ว่าเวลาจะล่วงเลยมานานแล้วก็ตาม แต่ค่านิยมในด้านการประกอบอาชีพของคนไทยยังคงเป็นไปในทางที่จะประกอบอาชีพรับราชการ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังมีความคิดในเรื่องความเหลื่อมล้ำทางอาชีพแบบเก่าที่ว่า การประกอบอาชีพรับราชการจะได้อภิสิทธิ์ต่าง ๆ มากกว่าการประกอบอาชีพอื่น ๆ (สุนทร ศรัรักษา 2522: 224)

ในงานเลือก 5 งานที่โรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างเปิดสอนเหมือนกันคือ การประกอบอาหารสำหรับครอบครัว การประกอบอาหารจานเดียว การทำสวนผัก การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และการประดิษฐ์เศษวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่นเป็นของเล่น ของใช้ และประดับตกแต่งนั้น ครูให้ความสำคัญในการสอนไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองทุกงาน โดยผู้ปกครองมีความต้องการให้บุตรหลานได้เรียนมากกว่าการให้ความสำคัญในการสอนของครูทุกงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองเล็งเห็นประโยชน์และความสำคัญของงานนั้น ๆ ได้โดยตรงจากการนำความรู้จากงานนั้น ๆ ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันที่บ้านของเด็ก

ในเรื่องความเห็นของครูเกี่ยวกับการสอนให้เด็กนำความรู้ไปใช้ และนำไป
ถ่ายทอดที่บ้านนั้นไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติจริงของเด็กตามการตอบของผู้ปกครองทุกงาน เมื่อ
พิจารณาจากค่า \bar{X} แล้วจะเห็นว่าเด็กนำความรู้ที่ได้จากการเรียนงานเลือกไปใช้และนำไป
ถ่ายทอดที่บ้านในระดับปานกลางเท่านั้น ขณะที่ครูเน้นให้เด็กนำความรู้ไปใช้และนำไปถ่ายทอด
ต่อที่บ้านในระดับมาก สิ่งเห็นได้ว่าการสอนให้เด็กนำความรู้ไปใช้และนำไปถ่ายทอดที่บ้าน
ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพนั้น
มุ่งเน้นให้นักเรียนเรียนด้วยการปฏิบัติจริงทำจริงให้มาก เพราะมุ่งให้นักเรียนทำงานเป็น มีนิสัย
รักการทำงาน และเห็นคุณค่าของการทำงาน เพื่อให้เด็กมีความรู้ความสามารถพื้นฐานใน
การประกอบอาชีพได้ตามควรแก่วัย ความถนัด และความสามารถของแต่ละบุคคล (ประยงค์
จินดาวงศ์ ม.ป.ป.: 43)

สำหรับงานเลือกอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่โรงเรียนจัดสอนอีกจำนวน 74 งานนั้น
ในแขนงงานบ้าน ครูและผู้ปกครองมีความต้องการไม่สอดคล้องกันทุกงาน ยกเว้น การถนอมอาหาร
และการซักผ้า ที่ครูและผู้ปกครองต้องการตรงกันว่าควรมีการสอนในระดับปานกลาง ซึ่งอาจ
เป็นเพราะว่างาน 2 งานนี้มีความจำเป็นและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้เป็น
อย่างดี ส่วนในแขนงงานเกษตร ครูและผู้ปกครองมีความต้องการไม่สอดคล้องกันทุกงาน ยกเว้น
เรื่องการทำสวนผลไม้และการเลี้ยงสัตว์ปีก (เปิด ไก่ นก ห่าน) ที่ครูและผู้ปกครองมีความต้องการ
ตรงกันว่าควรมีการสอนในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูและผู้ปกครองเลือกตามการ
ประกอบอาชีพส่วนใหญ่ของชาวชลบุรี และเรื่องการประมงและการทำนา ซึ่งผู้ปกครองและครูมี
ความต้องการตรงกันว่าควรมีการสอนในระดับน้อยนั้น อาจเป็นเพราะเหตุผลที่กล่าวข้างต้นแล้วว่า
ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานประกอบอาชีพรับราชการ ไม่ต้องการให้ทำการเกษตรและครูเอง
ก็ไม่มี ความชำนาญในเรื่องดังกล่าว สำหรับงานช่าง ครูและผู้ปกครองมีความต้องการไม่สอดคล้อง
กันทุกงาน ยกเว้น งานถักทอ งานพิมพ์ งานทาสี ที่ครูและผู้ปกครองต้องการตรงกันว่าควรมีการสอน
ในระดับน้อย และงานหนึ่งในระดับน้อยที่สุด ซึ่งถือได้ว่าทั้งครูและผู้ปกครองไม่ต้องการงานดังกล่าว
แต่เมื่อพิจารณาในงานอื่น ๆ แล้วพบว่า ในงานสาน งานเครื่องปั้นดินเผา งานแกะสลัก (ผัก
ผลไม้) งานเครื่องเขิน งานปูน และงานตัดผม ผู้ปกครองมีความต้องการในงานเหล่านี้มากกว่าครู
ซึ่งก็คงเป็นเพราะผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานได้มีวิชาชีพติดตัวออกไปเพื่อหารายได้เลี้ยงชีพและ

ครอบครัวได้ต่อไปในอนาคต ส่วนครูเลือกสอนงานเหล่านี้น้อยกว่าก็คงเป็นเพราะครูเองขาดความรู้ ความชำนาญในงานอาชีพนั้น ๆ และแขนงงานอาชีพอื่น ๆ ก็เช่นเดียวกันคือครูและ ผู้ปกครองมีความต้องการไม่สอดคล้องกันทุกงาน ยกเว้น เรื่องการจัดสวน การทำไม้กวาด การทำแล้บับดูยง ที่ครูและผู้ปกครองต้องการตรงกันว่าควรมีการสอนในระดับน้อย และเรื่อง การล้างรถ การทำไม้ถือ การผลิตตามเครื่องมือ ต้องการในระดับน้อยที่สุด ซึ่งก็ถือได้ว่าทั้งครูและ ผู้ปกครองไม่ต้องการงานเหล่านี้เลยเพราะว่ามีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันน้อยกว่างานอื่น ๆ แต่ที่ผู้ปกครองมีความต้องการมากกว่าครูทั้งสิ้นเพราะคงเห็นประโยชน์ของการนำมาใช้และการ ประกอบอาชีพของบุตรหลานในอนาคตบ้าง

3. ปัญหาในการ เรียนการสอนงาน เลือกในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

ปัญหาที่พบมากที่สุดจากคำตอบของครูและผู้ปกครอง คือ ครูผู้สอนขาดความรู้ ความ ถนัดในงานอาชีพที่สอน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สักขณา ส้มเชื้อ (2524: 104) ภิรมย์ ศรีเพชร (2527: 24) และ ช่อทิพย์ ธรรมรักษ์ (2529: 142) ซึ่งพบว่าครูผู้สอนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่สอนเพราะความจำเป็น ไม่มีความถนัด อาจจะไม่ค่อยปลงปละเลยไม่ เอาใจใส่ในการสอนเท่าที่ควร และจากที่กล่าวมาแล้วในข้อ 1 ว่าครูส่วนใหญ่ไม่ได้จบวิชาเอก ทางสายอาชีพมาจึงไม่มีความถนัดในงานที่สอน การพิจารณาแก้ไขก็คือ การจัดอบรมครูผู้สอนทุกคน ให้มีความรู้ความชำนาญด้านงานอาชีพต่าง ๆ โดยเฉพาะ แต่ก็พบปัญหาอีกคือจากงานวิจัยของ สักขณา ส้มเชื้อ (2524: ๑) เสริมวิทย์ คุ้มเมธี (2525: 9) และ ช่อทิพย์ ธรรมรักษ์ (2529: 136) พบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับงานที่ตนสอน สาเหตุที่ เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารระดับสูงกว่าโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียน การสอนกลุ่มประสบการณ์น้อยกว่ากลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ และเนื่องจากขาดงบประมาณในการ อบรม และจากงานวิจัยของ ช่อทิพย์ ธรรมรักษ์ (2529: 146) ยังพบว่าครูส่วนใหญ่ต้องการ ให้มีการอบรมจากสถาบันต่าง ๆ ที่จัดอบรมหรือกลุ่มโรงเรียนโดยประสานกลุ่มเชียววิทยาการใน ชุมชนที่มีความรู้สอดคล้องกับหลักสูตรมาเป็นวิทยากร (กรมวิชาการ 2528: 141)

ปัญหาอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้การเรียนการสอนไม่ เป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ก็คือ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ จะต้องสอนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ครูต้องสอนให้เด็กบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด คือ บรรลุจุดประสงค์ ตามเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ ซึ่งต้องปฏิบัติตามกิจกรรมตามที่เสนอแนะไว้ในแผนการสอน แต่ทาง โรงเรียนประสบปัญหาในการขาดงบประมาณในการจัดเตรียมสื่อ จัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์ในการฝึกงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สักขณา สัมเชื้อ (2524: 98) และ อรุณ เจริญธีรพันธ์ (2528: จ) ซึ่งพบว่าโรงเรียนมีปัญหามากที่สุดคือเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ ฝึกงาน และประกอบกับสถานการณ์ทางครอบครัวของเด็กในชนบท นักเรียนเองก็มีปัญหาในการจัด หาววัสดุฝึกเช่นกัน เนื่องจากวัสดุหลายอย่างราคาแพง นักเรียนมีฐานะยากจน วัสดุบางอย่างเป็น สิ่งหายาก การที่ให้นักเรียนทำกิจกรรมให้บรรลุจุดประสงค์นั้นยากมาก เด็กจะไม่มีอุปกรณ์ ตามที่ครูต้องการ ทางโรงเรียนเองก็ไม่มีงบประมาณในการจัดซื้อ การแก้ปัญหาของครูส่วนใหญ่ จัดทำอุปกรณ์ขึ้นเอง แต่ทั้งนี้จะต้องศึกษาแผนการสอนให้ละเอียด เพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์ของ หลักสูตร และปรับการสอนและอุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและความพร้อมของ นักเรียน ถ้าทำได้ดังที่กล่าวมานี้ครูผู้สอนงานเลือกในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพก็น่าจะจัด กิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพได้

การแก้ปัญหาทางการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ กระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ 2528: 162-163) ได้เสนอแนะไว้ดังนี้

ปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เป็นปัญหาที่รัฐบาลและกรมเจ้าสังกัดให้ ความสำคัญและดำเนินการแก้ไขตลอด เช่น การจัดสรรเงินเป็นค่าวัสดุ อุปกรณ์เงินรายหัวได้ แต่เนื่องจากโรงเรียนมีมาก และงบประมาณเพื่อ การศึกษาระดับนี้มีจำนวนจำกัด ความขาดแคลนจึงยังปรากฏอยู่ อย่างไรก็ตามก็ตามปัญหานี้จะต้องแก้ไขต่อไป และร่วมมือกันแก้ไขทุกฝ่าย ทั้งฝ่าย รัฐบาลหรือกรมเจ้าสังกัดโรงเรียนและผู้ปกครอง ในสภาพความจริงมี โรงเรียนไม่น้อยที่ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหานี้มานานแล้ว เช่น โรงเรียน พยายามจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนให้เป็นลักษณะการศึกษาเพื่อ



การผลิต ซึ่งนอกจากโรงเรียนจะได้ประโยชน์นี้จากการเรียนการสอนดังกล่าวแล้ว โรงเรียนยังมีรายได้เพื่อนำไปเป็นทุนหมุนเวียนซื้อวัสดุฝึกปฏิบัติสำหรับนักเรียน เพื่อการเรียนการสอนต่อไปด้วย อย่างไรก็ตาม โรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร และคณะครูจะต้องร่วมมือทำให้โรงเรียนเป็นแหล่งผลิตให้ได้ พร้อมกันนี้เจ้าสังกัดก็ต้องสนับสนุนโดยการปรับปรุงระเบียบ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนให้คล่องตัวยิ่งขึ้น ให้โรงเรียนสามารถนำไปใช้จ่ายเป็นค่าวัสดุฝึกของนักเรียนได้ ก็จะเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหา เรื่องการขาดแคลนวัสดุปฏิบัติงานสำหรับนักเรียน ซึ่งจะเป็นผลให้การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนงาน เลือกลงกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

1. โรงเรียนในจังหวัดชลบุรีควรพิจารณาเลือกเปิดสอนงานในแขนงงานต่าง ๆ ตามหลักสูตรดังนี้ แขนงงานบ้าน ควรเปิดสอนการถนอมอาหารและการซักผ้า สำหรับงานเกษตรควรเปิดสอนการทำสวนผลไม้ และการเลี้ยงสัตว์ปีก เพราะเป็นงานที่ครูและผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าควรเปิดสอนในระดับปานกลาง
2. งานอื่น ๆ ที่โรงเรียนในจังหวัดชลบุรีควรพิจารณาเปิดสอนเนื่องจากผู้ปกครองต้องการและเหมาะสมกับสภาพสังคมของท้องถิ่นในปัจจุบัน ได้แก่ งานล้าน งานตัดผม งานปูน การเป็นพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม การเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์เพื่อการค้า งานเชื่อมโลหะ การประกอบอาหารต่างประเทศ การจัดห้องพักในโรงแรม และงานประดิษฐ์ของใช้และประดับตกแต่งเพื่อการค้า เป็นต้น
3. ควรมีการเปิดอบรมครูในแขนงงานอาชีพต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่น
4. ควรจัดงบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดซื้อสื่อการสอนและวัสดุที่จำเป็นต่อการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความสอดคล้องระหว่างการเรียนการสอนงาน เลือกลงกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพขั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 กับความคาดหวังของผู้ปกครองในจังหวัดอื่น ๆ บ้าง
2. ควรมีการศึกษาความสอดคล้องระหว่างการเรียนการสอนในกลุ่มประสบการณ์อื่น กับความคาดหวังของผู้ปกครอง